

окремих студентів скласти тестування декілька разів протягом одного дня. Враховуючи, що система RATOS не передбачає можливість обмеження спроб тестування, ця функція має бути наявна в модифікованому програмному забезпеченні. Для реалізації даної функції створено базу даних по всім студентам, які проходять навчання на кафедрі, в якій реєструються всі епізоди проходження тестового контролю та їх результати. Також нами передбачена можливість обмеження доступу до сценаріїв тестування в залежності від розкладу занять студента та попередніх результатів. Зазначені удосконалення значно поліпшують організацію проходження тестування та зменшують пов'язані з ним навантаження на співробітників кафедри. В подальшому нами планується розробка функцій, які дозволять ефективно проводити глибокий аналіз результатів тестування.

Висновки. Модифікація існуючого та розробка нового програмного забезпечення у відповідності до особливостей навчального процесу на кафедрі дозволяє значно поліпшити організацію проведення тестового контролю знань.

УДК 378.147.016:615.1:004.9]:615.15-057.85:378.046-021.66
**НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ «СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ»
ПРОВІЗОРАМ-ІНТЕРНАМ ВСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ**

Білоус М.В., Рижов О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемне навчання, післядипломна підготовка, інноваційні технології навчання.

Стратегічним завданням та важливою функцією кожної незалежної країни є забезпечення національної безпеки. Національна безпека України спрямована на повну реалізацію життєво важливих інтересів людини, суспільства та держави, забезпечення сприятливих умов існування та розвитку нації, збереження та примноження її матеріальних і духовних цінностей. Важливою складовою та ресурсом національної безпеки України є здоров'я її громадян.

Останнім часом в Україні прийняті нові підходи до побудови і функціонування політики безпеки. Зважаючи на те, що сьогодні Україна знаходиться *de facto* у стані війни, реформування галузі охорони здоров'я необхідно будувати на основі Військово-медичної доктрини. Військово-медична доктрина України – це кодекс правил та принципів функціонування військової медицини у державі в мирний час, в період воєнного стану (або реальних бойових дій) а також під час надзвичайних ситуацій чи техногенних катастроф. Включає в себе: як офіційно затверджені документи, так і наукові розробки-рекомендації, щодо оптимізації та радикального реформування (при нагальній необхідності) військово-медичного комплексу

України, без ефективного функціонування якого в період військового та надзвичайного стану абсолютно неможлива успішна діяльність усієї військової сфери держави.

Військово-медична доктрина України не лише допоможе військовим у військовий час. Вона включає в себе відновлення військових кафедр у всіх вищих навчальних закладах України, створення факультетів військової підготовки в медичних коледжах. У всіх навчальних закладах без винятку буде введено курс парамедицини. А кожний лікувально-профілактичний заклад буде готовим в будь-який момент перетворитися на військовий шпиталь.

Для виконання поставленої мети вже сьогодні нам необхідно готувати висококваліфікованих фахівців з глибокими теоретичними знаннями, уміннями, професійними навичками та іншими компетентностями відповідно до стандартів вищої освіти. Реформування вітчизняної вищої школи і вищих медичних закладів, що наразі відбувається в Україні, потребують сучасного оновлення методології викладання курсу «Спеціальної підготовки» для провізорів-інтернів всіх форм навчання. Зараз вкрай потрібно об'єднати зусилля влади і суспільства та разом проводити реформи.

Тому у відповідь на виклики сьогодення, необхідним є впровадження нових форм та методів підготовки майбутніх провізорів-спеціалістів. Одним з таких методів є проблемно-орієнтоване навчання.

Ряд авторів публікацій з проблемно-орієнтованого навчання (ПОН) дають тлумачення цього терміну, як особлива ідеологія, педагогічна стратегія, особливий стиль досягнення знань, при якому можливим стає повноцінне оволодіння проблемою з глибоким, активним, стійким контекстуалізованим освоєнням матеріалу реальних життєвих ситуацій при максимальному використанні доказово обґрунтованих світових інформаційних ресурсів.

На відміну від традиційних інструкцій, які часто отримуються з лекційного курсу, вивчення матеріалу в процесі ПОН зазвичай проходить у вигляді занять в аудиторії, в невеликих за чисельністю групах слухачів (провізорів-інтернів), зазвичай у формі дискусії, що спрямовується тьютором. При цьому роль тьютора може зводитися до функції наставника (провідника) в системі проблемно-орієнтованого навчання, керівника по користуванню інформаційними джерелами, консультанта у виконанні групового завдання та ролі експерта з обговорюваної проблеми на семінарах, а провізори-інтерни беруть на себе більшу відповідальність за власне навчання. Така форма спілкування дозволяє успішніше обговорювати всі питання навчального матеріалу, осягати їх суть, і що ще важливіше, залишає більш глибокий емоційний слід у провізорів-інтернів, ніж «озвучення» авторитарної думки викладача.

До переваг проблемно-орієнтованого навчання закордонні автори публікацій з цієї тематики відносять:

✓ *Акцент не на факті, а на розумінні.* Більшість слухачів по традиційній методології, на жаль, насилу користуються знаннями, отриманими в навчальній аудиторії, так як принцип навчання полягає головним чином у запам'ятовуванні і заучуванні. Альтернативна методологія ПОН дає максимально можливе залучення слухачів у процес аналізу реальної ситуації, яка не має жорстких меж, але безумовно вимагає дозволу. Заміна традиційних лекційних годин на лекції, що надають конкретну інформацію щодо вирішення кейса, дискусії або семінари під керівництвом тьютора, сприяють активному залученню слухачів до процесу осмисленого, мотивованого, свідомого навчання.

✓ *Посилення ролі самостійного навчання.* Комунікативна групова діяльність слухачів при самостійному пошуку вирішення поставленого завдання, розвиває почуття відповідальності, робить людей ініціативними, зацікавленими в процесі навчання. Для роботи вони повинні самостійно вибирати самі різні джерела інформації, у тому числі і ті, з якими вони будуть працювати і в подальшому: журнальні публікації, матеріали Інтернету, Е-бібліотеки, підручники, матеріали конференцій, причому звертатися до цих джерел їм доводиться частіше, ніж тим, хто навчається за традиційною програмою.

✓ *Підвищення рівня освоєння, розвиток практичних навичок.* Проблемно-орієнтоване навчання сприяє кращому осмисленню, засвоєнню і грамотному застосуванню навчального матеріалу в порівнянні з аналогічними параметрами при традиційному дисципліно-орієнтованому навчанні. Прогнозовані наслідки розвитку реальної ситуації не тільки надають процесу навчання глибину і усвідомлювану ясність, але й сприяють практичній реалізації знань і умінь, отриманих в навчальній аудиторії. В цілому слухачі краще уявляють, як використовувати у своїй роботі набуті навички та отриману інформацію.

✓ *Міжособистісні відносини і робота в команді.* Соціальна взаємодія – надзвичайно важливий аспект професійної діяльності, тому ПОН для вирішення поставлених завдань передбачає спільну роботу співпрацюючих між собою груп. Подібна методологія розвиває навички міжособистісних відносин, взаємодії та спільної роботи в мікросоціумі. Слухачі, які займалися за програмою ПОН, краще аналізують нетипові медичні випадки і володіють навичками колегіального вирішення робочих проблем, відзначають переваги курсу ПОН і роблять висновок про те, що проблемно-орієнтоване навчання забезпечує більш дружній і сприятливий навчальний клімат.

✓ *Мотивація до освіти.* За даними деяких дослідників, рейтинг занять, рівень відвідуваності і відсоток позитивних оцінок при ПОН вище, ніж при традиційному навчанні. Слухачі вважають проблемно-орієнтоване

навчання більш цікавим, пізнавальним, стимулюючим і захоплюючим освітнім методом. В таких групах вони в меншій мірі залежать від зовнішніх умов і мають більше мотивації до самостійного навчання. Змінюється їхнє ставлення і до тьютора: з банального носія програмної інформації він перетворюється на компетентного фахівця, професіонала, здатного не тільки моделювати проблеми, а й кваліфіковано розробляти їх рішення.

Таким чином, доведено, що впровадження в навчальний процес таких інноваційних технологій, як проблемно-орієнтоване навчання є вкрай бажаним при викладанні курсу «Спеціальної підготовки» провізорам-інтернам всіх форм навчання. Провізори-спеціалісти, які пройдуть курс «Спеціальної підготовки» з методології проблемно-орієнтованого навчання на етапі первинної спеціалізації (інтернатури), як практики будуть котируватися вище, завдяки досконалішим практичним навичкам, здатності самостійно вирішувати виникаючі проблеми, володінню технікою самооцінки, навичкам збору інформативних (оперативних) даних, з комунікативними навичками професійного спілкування. Адже в сучасних умовах Україна вкрай потребує якісно підготовлених фахівців з питань організації і управління щодо забезпечення Збройних сил України лікарськими засобами та медичним майном в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного часу, які грамотно, усвідомлено й вільно застосовують отримані знання.

УДК: 378.147:165.194]:378.091.5:[615.26.012].014:678.55

ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ПРОВІЗОРІВ-КОСМЕТОЛОГІВ

Бурлака Б.С., Ал Зедан Фаді

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтоване навчання, інтенсифікація начального процесу.

Вступ. Підготовка конкуренто-здатних спеціалістів провізорів-косметологів в умовах сьогодення є актуальною проблемою сучасної фармацевтичної освіти. Для забезпечення стійкості знань у студентів та їх ефективного засвоєння, на теперішній час, доцільно інтенсифікувати навчальний процес шляхом використання інтегрованих знань, проблемного навчання, прийомів гейміфікації. Такий підхід відповідає вимогам інтерактивного навчання, тобто дозволяє студенту відчувати себе не предметом навчальної діяльності, а її активним учасником.

Мета даного повідомлення – окреслення підходів проблемно-орієнтованого навчання для інтенсифікації начального процесу у провізорів-косметологів на кафедрі технології ліків Запорізького державного медичного університету.